

การควบคุมการปริวรรตเงินในประเทศไทย

นางสาวปราณี สมบัติศิริ

002841

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

แผนกวิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2517

I 16494015

①

THAILAND'S EXCHANGE CONTROL

Miss Pranee Sombutsiri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1974

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สมชาย งามวิจิตร

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

สมชาย งามวิจิตร ประธานกรรมการ

นพ. สรรค์ กรรมการ

น. นจจวัก กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

อาจารย์นันท์ กิจจาลักษณะ

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การควบคุมการบริวรรคเงินในประเทศไทย
ชื่อ นางสาวปราณี สมบัติศิริ แผนกวิชา บัญชี
ปีการศึกษา 2516

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันนี้ ปัญหาวิกฤติการณ์ทางการเงินเกิดขึ้นกับหลายประเทศเกือบทั่วโลก บางครั้งถึงกับเกิดวิกฤติการณ์ขึ้นอย่างรุนแรง จนเป็นผลให้ภาวะทางการเงินและเศรษฐกิจภายในประเทศของประเทศต่าง ๆ ต้องแปรปรวนไปตาม ๆ กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศที่กำลังพัฒนาจะได้รับความกระทบกระเทือนมากที่สุด เพราะโครงสร้างทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศเหล่านั้น อ่อนแอ และบอบบาง จึงได้รับผลกระทบกระเทือนจากวิกฤติการณ์ได้โดยง่าย

วิกฤติการณ์ที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เกิดจากการเคลื่อนย้ายเงินทุนจำนวนมากของนักเก็งกำไร จากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง และจากเงินสกุลหนึ่งไปยังอีกสกุลหนึ่ง เพื่อพยายามรักษาเสถียรภาพของเงินตราของตนไว้ ประเทศต่าง ๆ ใ้หันมาเฝ้ามาตรการการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เพราะการที่ประเทศไม่สามารถที่จะรักษาเสถียรภาพของเงินตราของตนเมื่อเทียบกับเงินตราต่างประเทศ จะมีผลไปถึงการค้าระหว่างประเทศ และในที่สุดจะมีผลไปถึงดุลการชำระเงิน ฐานะทุนสำรองเงินตราต่างประเทศด้วย

สำหรับประเทศไทย ได้จัดทำมีการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมาตั้งแต่ พ.ศ. 2485 จนถึงปัจจุบัน จุดประสงค์ที่สำคัญ คือ เพื่อรักษาเสถียรภาพของเงินบาท และป้องกันเงินทุนหนี้ออกไปต่างประเทศ จากการวิจัยพบว่า การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศยังเป็นมาตรการที่จำเป็น เพราะประเทศไทยในปัจจุบันยังมีดุลการค้า และดุลการชำระเงินขาดดุล เป็นเหตุให้ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศเริ่มลดลงไปทุกที ฉะนั้น

จึงควรปรับปรุงการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินให้รัดกุม โดยปรับปรุงอัตราแลกเปลี่ยนเงินในปัจจุบัน และนโยบายทุนสำรองเงินตราต่างประเทศเสียใหม่ให้เหมาะสมกับระบบการเงินของโลกด้วย

Thesis Title   Thailand's Exchange Control
Name   Miss Franee Sombutsiri   Department: Accountancy
Academic Year   1973

ABSTRACT

At present, there are problems of monetary crisis in almost every country. Some problems are so serious and have certain effects on internal financial and economic stability of these countries, especially the developing ones as their economic structures are so meager and easily effected by those changes.

The monetary crisis may arise from major movements of capital from one country to another, or from one currency to another currency. In order to maintain financial stability, many countries adopt foreign exchange control measures with the view to stabilize their currencies which in turn prevent fluctuations of trade balances, balances of payments and their international reserves.

For Thailand the foreign exchange control began in 1942. The main objectives are to maintain the value of Baht and discourage the out flow of capital. From this thesis it is found that foreign exchange control is very neccessary as Thailand still has dificits in her trade balances and balance of payments which results in

decrease of foreign reserves. There seems to be appropriate for the monetary authority to undertake and evaluate the present exchange rate and foreign reserve policy and to map out an appropriate course of action in anticipation of a new order in the international monetary system.

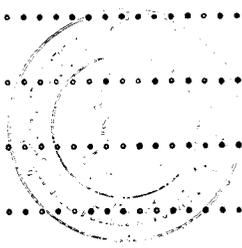
คำนำ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์เต็มศักดิ์ กฤษณามระ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์สังวร ปัญญาพิลล กกรมการ และ อาจารย์นันท์ กิจจาลักษณะ รองผู้อำนวยการ
การฝ่ายออกบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่ได้ให้คำแนะนำ
ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการค้นคว้าหารายละเอียด ตลอดจนได้สละเวลาตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
คำนำ.....	จ
รายการตารางประกอบ.....	ข
รายการภาพประกอบ.....	ข

บทที่

1. บทนำ.....	6
วัตถุประสงค์.....	6
ประโยชน์.....	8
2. ประวัติการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน.....	9
สถานะการเงินในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2.....	10
การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินหลังสงครามโลกครั้งที่ 2.....	12
การผ่อนคลายการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน.....	14
3. อัตราการแลกเปลี่ยนหลายอัตรา.....	16
อัตราแลกเปลี่ยนทางการ.....	23
อัตราตลาดเสรี.....	25
4. กฎหมายและระเบียบการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน.....	36
วัตถุประสงค์.....	36
หลักการสำคัญของกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน.....	36
นิยาม.....	38

การชำระเงินค่าของที่นำเข้า.....	40
การชำระเงินเพื่อวัตถุประสงค์อย่างอื่น นอกจากเพื่อชำระค่า ของที่นำเข้า.....	43
การรับชำระเงินค่าของที่ส่งออก.....	44
การรับเงินตราต่างประเทศนอกจากค่าของที่ส่งออก.....	47
การลงทุนจากต่างประเทศ.....	48
การนำเงินตราเข้าและการส่งเงินตราออก.....	49
บัญชีบุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ.....	50
บัญชีเงินฝากเป็นเงินตราต่างประเทศของผู้มีถิ่นที่อยู่นอก- ประเทศ.....	51
5. การปฏิบัติของธนาคารพาณิชย์ที่เกี่ยวกับการปริวรรตเงินตราต่าง- ประเทศ.....	52
6. สถานะการเงินในปัจจุบัน.....	82
7. สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ	105
หนังสืออ้างอิง	111
ประวัติการศึกษา.....	113

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. คำนี้อาคารธงชัยในกรุงเทพฯ.....	18
2. อัตรารับวีรตเฉลี่ยของปอนด์สเตอร์ลิง (ชาย) ตลาดเสรี.....	28
3. อัตรารับวีรตเฉลี่ยของคอลลาร์สหรัฐฯ (ชาย) ในตลาดเสรี..	29
4. อัตรารายปอนด์สเตอร์ลิงและคอลลาร์สหรัฐฯ.....	30
5. อัตราราย (ชาย) ที่กองทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทย	31
6. อัตราแลกเปลี่ยนทางการและอัตราแลกเปลี่ยนในตลาดเสรี.....	32
7. อัตราแลกเปลี่ยนโดยเฉลี่ยที่บังคับใช้สำหรับสินค้าส่งออกและ นำเข้าประเภทต่าง ๆ ภายใต้ระบบการแลกเปลี่ยนหลาย อัตราของประเทศไทย.....	33
8. คุณลักษณะ คุณภาพชำระหนี้ และทุนสำรองระหว่างประเทศ ของไทย.....	34
9. ส่วนประกอบของทุนสำรองระหว่างประเทศของไทย.....	35
10. การปรับราคาของเงินตราสกุลต่าง ๆ ปี 2514.....	93
11. แสดงคุณลักษณะของประเทศไทยระหว่างปี 2489-2498.....	98
12. แสดงคุณลักษณะของประเทศไทยระหว่างปี 2500-2512.....	99
13. คุณลักษณะ.....	100
14. คุณลักษณะชำระหนี้.....	102
15. เงินสำรองระหว่างประเทศ	103

รายการภาพประกอบ

ภาพที่

หน้า

1. อัตราปวีรรัตนคชลาภเสวีชายเฉลียปอนคัสเตอร์สิง และ
กอลลาร์สหรัฐอเมริกา..... 97